

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

2014/1
Yıl: 1 Cilt: 1 Sayı: 1

Editör

Pof. Dr. İbrahim ÇAPAK, İstanbul Üni./Yakın Doğu Üni.

Sorumlu Yazı İşleri Müdür

Müslim AYYILDIZ

Tanıtım ve Halkla İlişkiler Müdürü

M. Emin YETİŞİR

Yayın Kurulu

Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, İstanbul Üniversitesi/Yakın Doğu Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Hüsnü GÜNDÜZ, Yeni Yüzyıl Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah BAYRAM, Nişantaşı Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet BARCA, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ, İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. A. Hekim BEKİ, İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. A. Motalip ARPA, Sabahattin Zaim Üniversitesi
Dr. Adil BOR, Diyanet İşleri Başkanlığı, Haseki Eğitim Merkezi

Danışma Kurulu

Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, İstanbul Üniversitesi,
Prof. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ, İstanbul Üniversitesi,
Prof. Dr. Mehmet BARCA, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,
Prof. Dr. Abdullah ÇELİK, Harran Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet DİKEN, Konya Necmettin Erbakan Üniv.
Prof. Dr. Ahmet GÜRBÜZ, Bingöl Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz Bingöl, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin Halis, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. H. İbrahim BULUT, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ, Siirt Üniversitesi
Prof. Dr. Nazım Hasırcı, Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Eşref Taş, TBMM.
Prof. Dr. Sahip BEROJE, Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Gıyasettin ASLAN, Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah TAŞKESEN, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulhakim KOÇİN, TBMM.
Doç. Dr. Enver ARPA, Diyanet İşleri Başkanlığı
Doç. Dr. Nusreddin BOLELLİ, Bingöl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İsmail NARİN, Bingöl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. A. Nasır SÜT, Bingöl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÖZDEMİR, Bingöl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sezayi Küçük, Sakarya Üniversitesi
Abdullah DEMİR, Başbakanlık Osman Arşivi

ISSN: 1309-369X

Dizgi ve İcüdzen: Ankara Dizgi Evi

Baskı: Ankamat Mat. San. Ltd. Şti

Birinci basım: Ekim 2014

Derginin Yönetim Yeri

İstiklal Mah. Mithat Paşa Cad. Ağaoglu Pasajı No: 9 Kat 1/4 Ümraniye/İstanbul

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

THE JOURNAL OF BİNGÖL STUDIES

EKİM 2014
BİNGÖL

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN	7
İsmail NARİN BİNGÖL MEDRESELERİNDE FIKİH EĞİTİMİ	9
Abdulluttalip ARPA BİNGÖL'DE MEDRESELER VE MÜDERRİSLER	29
Halis ÇAPAK BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA: ÇAPAKÇUR –OĞNUT SAVAŞLARI.....	43
İdris SÖYLEMEZ ALİ HAYDAR HAKSAL'IN HAYATI, SANATI VE ESERLERİ	51
Abdulnasır SÜT BİNGÖL'DEKİ SOSYAL VE SİYASAL YAŞAMIN DİNİ VE AHLAKİ AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	73
Adil BOR SÖZLÜ TARİH BAĞLAMINDA AZ AŞİRETİNDE İLMÎ VE DİNÎ HAYAT	89
Abdurrahman ENSARİ ANA DİL EĞİTİMİ VE ANA DİL İLE EĞİTİMİN (BİNGÖL'DEKİ ÖĞRETMEN YÖNETİCİ, ÖĞRENCİ, VELİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE) İNCELENMESİ.....	103
İsmail NARİN OSMANLI BELGELERİNE GÖRE SAİD NURSÎ'NİN SEYYİDLİĞİ MESELESİ...	125

EDİTÖR'DEN

Değerli Okurlar!

Bildiğiniz gibi birkaç yıl önce bir grup arkadaşla çıkardığımız *Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, Bingöl ile ilgili belgelere dayalı birçok yazı yayımlamıştı. Ancak dergimiz *Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları* ismini taşıdığı için yayınlanan yazılar bu minvalde oldu. Arkadaşlarımızla yaptığımız değerlendirmeler neticesinde derginin daha kuşatıcı olması ve her alanla ilgili yazıları yayınlamasının uygun olacağı kanaatine varıldı. Bu nedenle dergimizin ismi *Bingöl Araştırmaları Dergisi* olarak değiştirildi. Dolayısı ile bundan sonra dergimiz *Bingöl Araştırmaları Dergisi* olarak yayın hayatına devam edecektir. Bingöl ile ilgili Başbakanlık Osmanlı Arşivinde binlerce tarihi vesika bulunmaktadır. Arşivde uzman olarak çalışan Abdullah Demir Bey gibi arkadaşlarımızın destekleri ile bu belgelerin gerek dergimizde gerekse başka yerlerde yayınlanması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Bingöl'ün tarihine dair belgelerin gün yüzüne çıkarılması Bingöl'ün geleceğine ışık tutacaktır. Ayrıca başta sosyoloji ve kültür olmak üzere, edebiyat, felsefe, sağlık, ekonomi gibi alanlarla ilgili birçok çalışma yapılmalıdır. Yapılan ve henüz yayınlanmayan çalışmalar da okuyucuya sunulmalıdır. Bundan böyle Bingöl Vakfı sahipliğinde, Bingöl Belediyesi tarafından desteklenecek dergimiz Bingöl'e dair her türlü çalışmayı değerlendirecektir. Dergimiz eskiden olduğu gibi yılda iki sayı olmak üzere hakemli bir dergi olarak yayın hayatına devam edecektir. Bu sayının editörlüğünü ben üstlenmiş bulunuyorum, bundan sonra çıkacak sayımızın editörü, Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. İsmail Narin arkadaşımız olacaktır.

Dergimizin bu sayısında farklı alanlardan birçok yazı bulunmaktadır. Bu sayıda İsmail Narin'in "Bingöl Medreselerinde Fıkıh Eğitimi", Abdulmuttalip Arpa'nın "Bingöl'de Medreseler ve Müderrisler", Halis Çapak'ın "Birinci Dünya Savaşı'nda: Çapakçur-Oğnut Savaşları", Adil Bor'un "Sözlü Tarih Bağlamında Az Aşiretinde İlmî ve Dini Hayat", Abdulnasır Süt'ün "Bingöl'deki Sosyal ve Siyasal Yaşamın Dini ve Ahlaki Açından Değerlendirilmesi", Abdurrahman Ensari'nin "Ana Dil Eğitimi ve Ana Dil ile Eğitimin (Bingöl'deki Öğretmen, Yönetici, Veli Görüşlerine Göre) İncelenmesi", İdris Söylemez'in Bingöl'ün yetiştirdiği Türkiye'nin sayılı edebiyatçılarından olan Ali Haydar Haksal ile ilgili "Ali Haydar Haksal'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri" isimli makalesi ve yine İsmail Narin'in, Abdullah Demir'in yazdığı "Osmanlı Belgelerine

Göre Said Nursi'nin Seyyidliği Meselesi" adlı eserine dair bir tanıtım yazısı olmak üzere toplam 8 yazı bulunmaktadır. Dergimizde yer alan her yazının Bingöl'ün yazılı tarihi açısından son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Bir sonraki sayımızda buluşmak üzere....

Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK
Kıbrıs Yakın Doğu İlahiyat Fakültesi Dekanı